

Lill-Labbis besöker laboratoriet

Välkommen på blodprov och hjärtfilm!



A colorful illustration of two puppies. On the left, a small yellow puppy with brown spots and a blue bow is lying in a bed, looking unwell with a sad expression. On the right, a larger yellow puppy with brown spots is sitting on the edge of the bed, looking towards the sick puppy. The background is dark purple with colorful triangular bunting flags. The text is in white and yellow.

**Pappa, det där
laboratoriet är lite
för spännande!**

Lill-Labbis är nedstämd. Hon är sjuk och mår inte bra.
Pappa smeker den lilles kind.

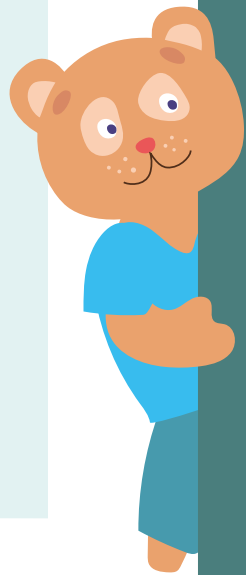
– Efter undersökningen känns det säkert
bättre när vi vet varför det gör ont,
uppmuntrar pappa.

Lill-Labbis är nervös. Vad är ett laboratorium och
vad gör man där?

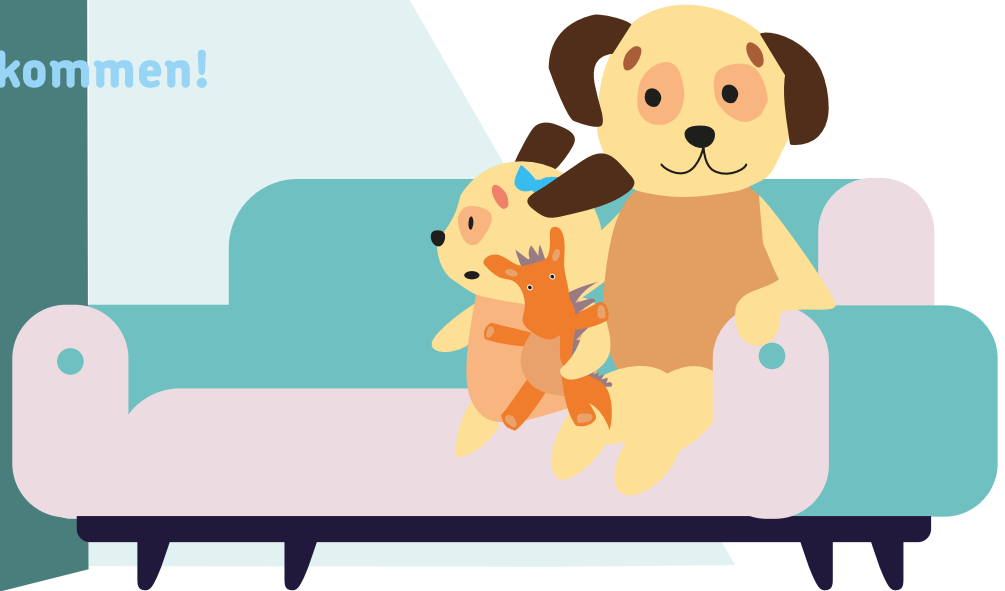
– Laboratoriet är ett ställe där man
gör undersökningar, där man tar
blodprov och hjärtfilm. Med hjälp av
undersökningarna får vi reda på om
du är sjuk och om du behöver medicin,
berättar pappa.

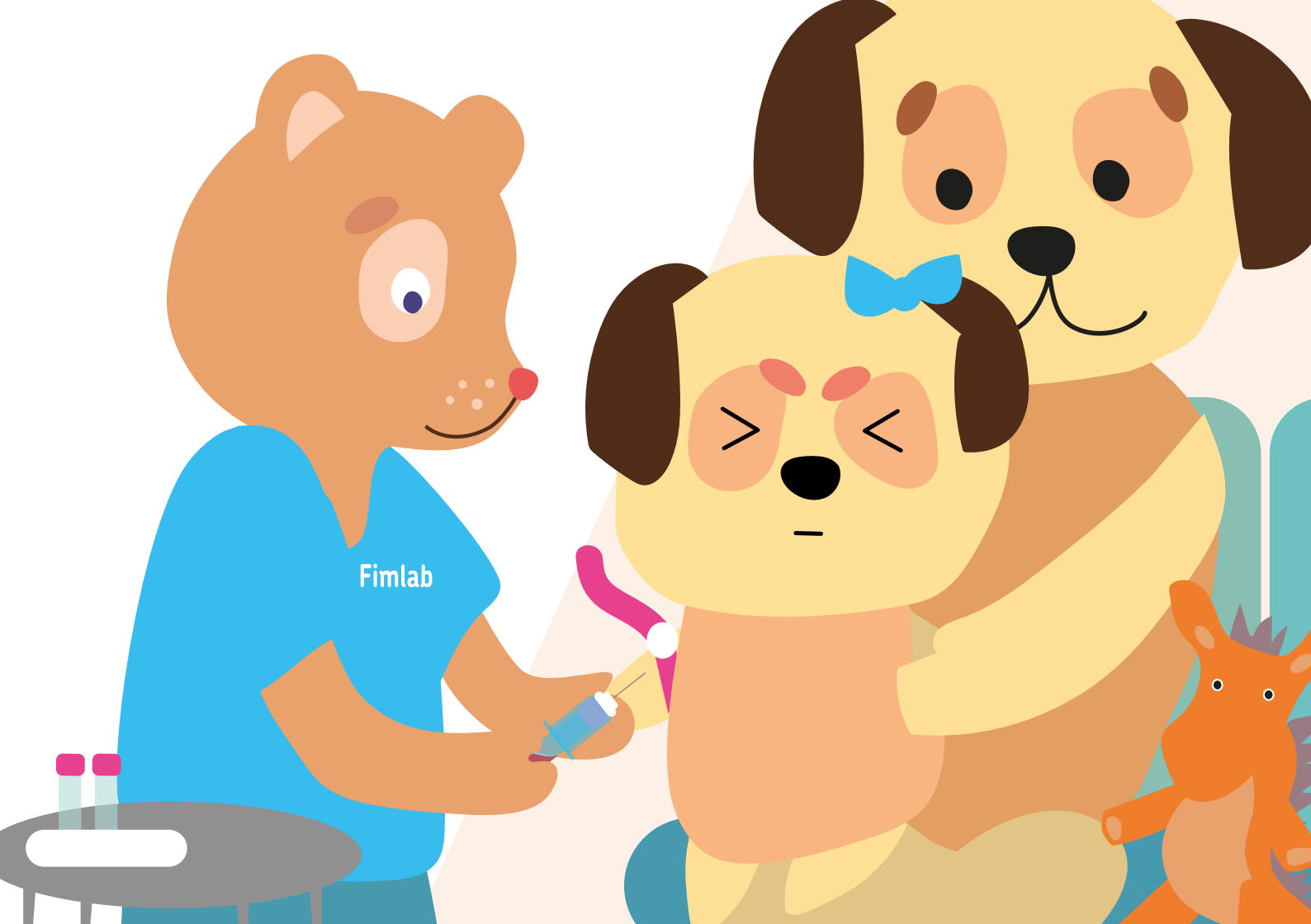
Lill-Labbis väntar på sin tur. Det känns tryggt att vara i pappas famn. Lill-Labbis kompis gosedronten ville också komma med, för den vill också veta vad som händer vid laboratoriet. Gosedronten är lite nervös så Lill-Labbis håller hårt i den.

Snart syns ett glatt ansikte i dörren.
– Välkommen på blodprov Lill-Labbis!



Välkommen!





Fimlab

Lill-Labbis sätter sig med pappa i provtagningsstolen och ser sig omkring. Så mycket intressant att se på!

– Vi sätter ett gummiband eller en stas runt din tass, så där. Den spänner lite. Med hjälp av stasen syns blodådrorna bättre, berättar sköterskan och rengör provtagningsstället med en liten lapp.

Sköterskan visar nålen med vilken blodprovet tas. Nu blir Lill-Labbis riktigt nervös. Pappa håller Lill-Labbis i tassen och viskar:

– Det går nog bra, vännen.

Lill-Labbis blundar hårt. Hon känner ett litet stick i framtassen. Och sedan, Lill-Labbis väntar, sedan känns det inget mer. Lill-Labbis öppnar försiktigt ögonen och ser hur ett litet provrör fylls och blir mörkrött.

– Du är så duktig, Lill-Labbis! Det gick jättebra! Så sätter vi ännu en liten lapp där du blev stucken, ler sköterskan.

Nu är provet klart. Det sved lite, men det gick jätte snabbt. Lill-Labbis får välja ett klistermärke som minne för den nya upplevelsen och för att hon var så modig.

**Gosedronten vill
också bli
stucken och få
ett plåster!**





Efter blodprovet går Lill-Labbis och hennes pappa till nästa väntrum. Pappa säger att Lill-Labbis snart får lägga sig ner på undersökningsbordet i rummet där man tar hjärtfilm. Lill-Labbis skrattar. Man kan ju inte ligga på ett bord! Du är lustig du pappa.

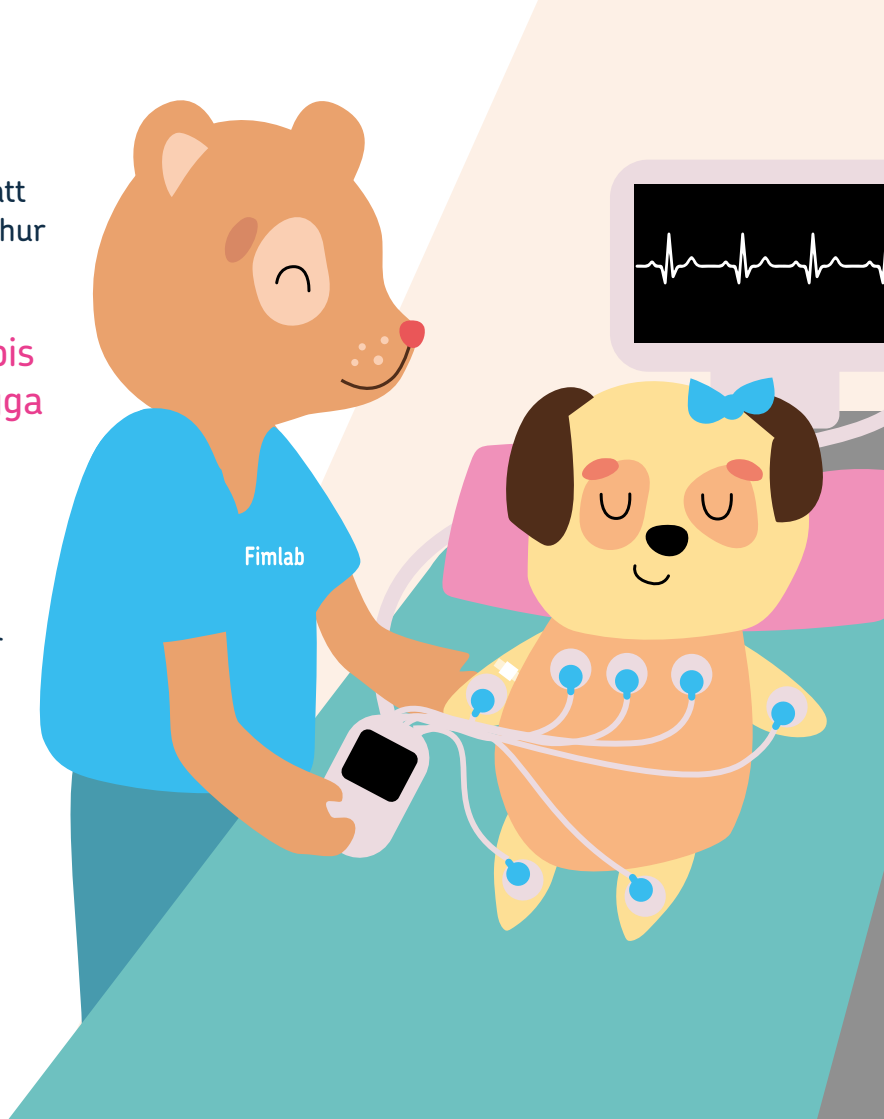
– Pappa, gosedronten är inte nervös längre, säger Lill-Labbis.

Duktig dront!

– Hej Lill-Labbis! Du har nu hunnit sitta och vänta en stund, så nu passar det riktigt bra att komma och ta hjärtfilm. Så där, nu ska vi se hur stilla du kan vara, säger sköterskan.

Och ja, det kan Lill-Labbis. Lill-Labbis har en hemlig specialförmåga att ligga helt stilla. Hokus-pokus-filiokus!

Lill-Labbis tittar noggrant när laborariesköterskan sätter fast klistermärken på Lill-Labbis bröstorg, handleder och vrister. När klistermärkena är på plats, fäster sköterskan ännu sladdar i dem.





Bo-bom, bo-bom, slår Lill-Labbis hjärta. I samma takt undersöker hjärtfilmen eller EKG:t Lill-Labbis hjärta och ritar en kurva över hjärtslagen på skärmen. Genom att undersöka bilden av hjärtslagen eller pulsen kan man se om allt fungerar som det ska.

– Du låg ju jättefint stilla, berömmar skötaren och tar loss klistermärkena som satts på Lill-Labbis för hjärtfilmen.

Innan Lill-Labbis hinner till undersökningsrummets dörr, sträcker skötaren fram något till henne.

– Som minne av det här besöket får du ännu välja ett klistermärke som du kan ta hem.

Lill-Labbis spännande besök vid laboratoriet gick snabbt. Lill-Labbis är stolt över att hon var så modig, över plåstret och klistermärkena, samt allt beröm. Hon känner sig som ett ståtligt och modigt lejon.

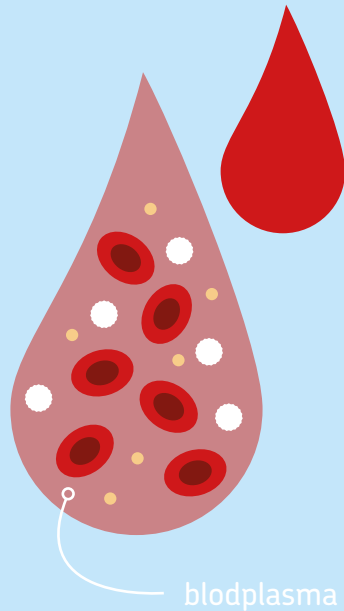
– Pappa, vad händer nu? funderar Lill-Labbis.

Pappa berättar att nu ska provet och hjärtfilmen undersökas, och att om några dagar ringer doktorn och berättar vad man ska göra så att Lill-Labbis mår bättre.

Hemma är det gosedrontens tur att bli undersökt!



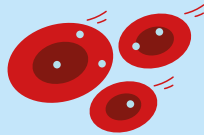
Vad är blod och vad gör det?



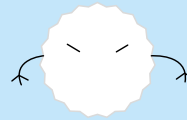
blodplasma

Människokroppen är en förunderligt fin helhet och därför ska man ta väl hand om den. Ibland sker saker i vår kropp på annat sätt än de borde. Då mår man ofta dåligt och är sjuk. Med hjälp av laboratorieproven får man tips om hur man kan botas och må bättre.

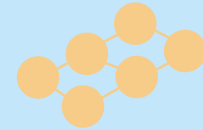
Blodet är en röd vätska som rinner i blodådrorna. Kroppen får syre och näring via blodet. Största delen av blodet är blodplasma. Blodets olika blodkroppar, det vill säga de röda blodkropparna, vita blodkropparna och trombocyterna simmar omkring i blodplasman.



De **röda blodkropparna** är snabba syretransportörer. När man andas in, fylls lungorna av syre. Då strömmar de röda blodkropparna snabbt till lungorna och tar med sig syre. I de röda blodkropparna transporteras syret i ett järnsäte som kallas hemoglobin. I de röda blodkropparna får syret sig en rundtur i kroppen.



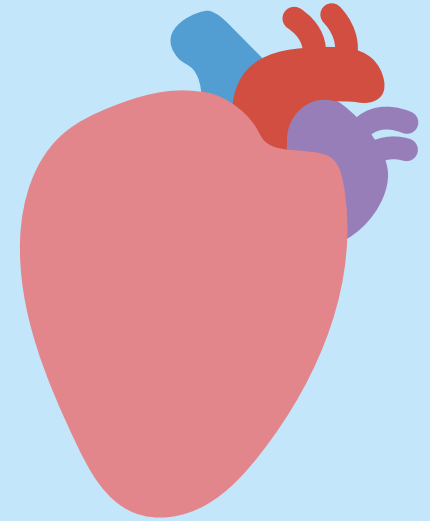
De **vita blodkropparna** är kroppens små ninjor som försvarar kroppen mot olika bobbor eller patogener.



Trombocyterna hjälper blodet att koagulera. När du får ett sår på huden, skyndar sig trombocyterna till platsen, de tar fast i varandra och skapar ett tätt nät som resten av blodet så småningom koagulerar i. Så här bildas en sårskorpa.

Vad är ett hjärta och hur undersöks det?

Hjärtat är det pumpande organet i ditt bröst som har som uppgift att cirkulera blod till alla ställen i kroppen. Hjärtats slag kallas för puls.



Blodådrorna är smala och långa tunnlår under huden genom vilka blodet och dess viktiga ämnen når ut till kroppens alla ställen.



Hjärtat undersöks med hjälp av en **hjärtfilm eller EKG**. Klistermärkena som fästs på bröstet, vristerna och handlederna för undersökningen kallas för elektroder. Med hjälp av elektroderna och ledningarna som fästs vid dem ritas hjärtats puls som en bild på skärmen. Pulsen syns i bilden som en kurvig linje, det vill säga ett elektrokardiogram. Genom att undersöka kurvan ser man hur hjärtat fungerar.

Välkommen med barnet till laboratoriet!

Tips till föräldrar

Ett laboratoriebesök är en spännande upplevelse för ett barn. Det lönar sig att berätta om undersökningarna för barnet på förhand, eftersom förberedelserna minskar rädslan och spänningen inför laboratoriebesöket. Den här broschyren är avsedd att hjälpa med förberedelserna.

Före ankomsten

Boka tid för provtagningen. För barn bokas tiden från avsnittet "Blodprov och/eller urinprov och/eller hjärtfilm (EKG)" eller två tider efter varandra i avsnittet "Blodprov".

Berätta för barnet på förhand att provtagningen kan göra ont eller knipa till för en liten stund. Det är viktigt att det här inte är en överraskning för barnet. Det är möjligt att bedöva stickstället före provtagningen. Bedövningssalvorna som säljs på apoteket utan recept passar för detta ändamål. Applicera den "magiska salvan" enligt förpackningens instruktioner i bägge armvecken innan ni kommer till provtagningen.

Provtagning

Barnets nervositet kan avhjälpas genom att rikta dess uppmärksamhet på något annat under provtagningen. Barnet kan till exempel ta med sig en egen leksak till laboratoriet. Du kan också nynna eller sjunga en bekant sång för barnet.

Kom ihåg!

Det är viktigt att föräldern är lugn under provtagningen eftersom nervositeten kan överföras till barnet. Om föräldern vill kan hon/han vänta i väntrummet under provtagningen.

Läs sagor om ämnet för barnet för att minska nervositeten och spänningen. Boktips:

- Krullan hos doktorn, Annica Carnbring Belfrage & Johanna Rehn, 2007
- Billy på sjukhus, Birgitta Stenberg & Mati Lepp, 2011
- Ellis går till doktorn, Siri Reuterstrand & Jenny Wik, 2008

Fimlab